

Aan de Staatssecretaris van Defensie
de heer drs. J.G. de Vries
Postbus 20701
2500 ES Den Haag

Hilversum, 30 september 2008

Betreft: RZO – advies nr. 5 Visie en inhoud wetenschappelijk (M)GGZ - Onderzoek

Geachte Staatssecretaris,

In de vergadering van de RZO van 16 september jl. is het document “*Wetenschappelijk (M)GGZ - Onderzoek, Achtergrond, visie en inhoud, taken RZO en RZO – procedures*” vastgesteld. De Raad heeft geconstateerd, dat met betrekking tot het wetenschappelijk (M)GGZ-onderzoek een heldere missie ontbreekt en daarin aanleiding gezien zelf doel en uitgangspunten voor het wetenschappelijk onderzoeksprogramma naar uitzendinggerelateerde aandoeningen te formuleren en u daarover (ongevraagd) te adviseren.

In dit document wordt tevens een beschrijving gegeven van de procedures die de RZO volgt bij de advisering over toekomstige voorstellen met betrekking tot aan uitzendingen gerelateerd wetenschappelijk onderzoek. Het document maakt deel uit van een serie documenten over de manier waarop de RZO zijn taken op basis van de instellingsbeschikking uitvoert, die werkendewijs tot stand komt.

Advies

RZO – visie en inhoud op wetenschappelijk (M)GGZ-onderzoek

In zijn advies over de in te stellen leerstoel heeft de Raad al een voorschot genomen op de formulering van zijn visie op wetenschappelijk (M)GGZ-onderzoek en gebaseerd daarop formuleert de Raad de missie nu als volgt:

Bij wetenschappelijk (M)GGZ-onderzoek bij Defensie moet de vraag centraal staan hoe militairen in werkelijke dienst, veteranen en in voorkomende gevallen hun directe relaties het beste evidence-based kunnen worden ondersteund op het gebied van preventie, diagnostiek en behandeling en uiteindelijke begeleiding ingeval zij klachten ondervinden of blijven houden die gerelateerd zijn aan uitzendingen.

Naar de mening van de Raad moet het *doel* van het onderzoek dan ook zijn: het vergaren van kennis over preventie, diagnostiek, begeleiding en therapie met betrekking tot *uitzendinggerelateerde* problematiek. De Raad heeft hiervoor de volgende *uitgangspunten* voor het wetenschappelijk onderzoeksprogramma naar uitzendinggerelateerde aandoeningen geformuleerd:

- Aandacht voor het gehele spectrum van uitzendinggerelateerde aandoeningen, w.o. depressie, posttraumatische stressstoornis (PTSS) en andere angststoornissen, Lichamelijk Onverklaarde Klachten (LOK) en verslavingen
- Aandacht voor evaluatie van de huidige praktijk en behandelmethoden
- Onderzoek naar preventiemogelijkheden en vroegtijdige signalering en interventie
- Onderzoek naar het functioneren van het zorgsysteem, qua kwaliteit en continuïteit
- Aandacht voor de directe omgeving van de uitgezonden militair/veteraan
- Aandacht voor sekse en etniciteit

- Aandacht voor de maatschappelijke positie en integratie van veteranen in de maatschappij
- Onderzoek naar het zorggebruik van uitgezonden veteranen en hun familieleden
- Aandacht naar beeldvorming, erkenning, (te verbeteren) publiciteit over uitgezonden actief dienende militairen en veteranen
- Vergelijking met het buitenland (bijvoorbeeld cijfers, ervaring, aanpak)
- Onderzoek kan zowel betrekking hebben op fundamenteel, etiologisch, epidemiologisch als toegepast onderzoek.

De Raad stelt zich ten aanzien van fundamenteel preklinisch onderzoek met betrekking tot het MGGZ-onderzoek met grote terughoudendheid op, of dat nu psychosociaal of neurobiologisch is, maar is wel voornemens dit zo nodig te stimuleren bij universitaire groepen die daarin geïnteresseerd zijn. Het wetenschappelijk onderzoek van het Onderzoekscentrum van de MGGZ dient zich naar de mening van de Raad vooral te richten op klinisch onderzoek, waarbij een goed evenwicht wordt gezocht tussen onderzoek naar neurobiologische achtergronden van stressgerelateerde aandoeningen en op de praktijk gerichte toepassingen voor primaire preventie, vroegsignalering en behandeling. Dit raakt de direct verleende en te verlenen zorg voor de doelgroepen. De Raad is voorts van mening, dat ook de door Defensie te subsidiëren capaciteit binnen de in te richten leerstoel – rekening houdend met de opmerkingen over de zorgvuldige positionering van de leerstoel in het landschap van onderzoek naar psychotraumata in zijn advies van juni 2008 – primair binnen dit traject moet worden ingezet. Een combinatie van een goed evenwicht tussen onderzoek vanuit verschillende invalshoeken levert een optimale bijdrage aan preventie, zorg en nazorg van de doelgroepen. Dat doet namelijk geen enkele andere instantie en het is broodnodig voor de ontwikkeling van verdere inzichten in de kwaliteitswaarborging van de te verlenen zorg.

Wat de *inhoud* van het onderzoek betreft, heeft de Raad *ter illustratie* een groslijst met onderzoeksonderwerpen samengesteld, die als bijlage bij het visiedocument is gevoegd.

Ten slotte is tijdens de vergadering van de RZO op 16 september jl. het belang onderstreept van een jaarlijks vast te stellen budget voor wetenschappelijk (M)GGZ-onderzoek, noodzakelijk voor programmering en prioritering.

Aanbevelingen

De Raad beveelt u aan de geformuleerde missie en uitgangspunten voor wetenschappelijk MGGZ-onderzoek over te nemen en te bevorderen dat voor dit onderzoek jaarlijks een budget wordt vastgesteld

Met gevoelens van hoogachting,

J.L.E.M.W.R.R..Tiesinga-Autsema
Voorzitter Raad voor civiel-militaire Zorg en Onderzoek

Bijlage: Document “Wetenschappelijk (M)GGZ – Onderzoek,
Achtergrond, visie en inhoud, taken RZO en RZO – procedures”

